

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos XLII. — Izdan in razposlan dne 11. julija 1901.

Vsebina: Št. 85. Zakon o železnica nižega reda, katere je zagotoviti v letu 1901.

85.

Zakon z dne 1. julija 1901. l.

o železnicah nižega reda, katere je zagotoviti v letu 1901.

S pritrditvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem tako:

Člen I.

Vlada se pooblašča po pogojih tega zakona zagotoviti izvršitev naslednjih železnic nižega reda, in to:

1. od postaje Volarý ali kake druge pripravne točke lokalne železnice Winterberg—Volarý čez Tusset do državne meje pri Brandhäuseru s krilom v Salnau k stiku s progo državne železnice Budějovice—Salnau;

2. od postaje Rakonice na progi državne železnice Beroun—Rakonice čez Opočno k stiku z lokalno železnico Postoloprty—Louny, eventualno v Lounem;

3. od postaje Saar na lokalni železnici Nemški Brod—Saar v Tišnov k stiku s progo Brno—Tišnov avstrijsko-ogrske družbe državne železnice;

4. od postaje Hartberg na lokalni železnici Fürstenfeld—Hartberg v Friedberg;

5. od Tridenta čez Št. Michel in Cles v Malé;

6. od postaje Sudoměř ali kakega drugega mesta lokalne železnice Mšeno—Spodnje Cetno čez Mlado Boleslavo in Spodnji Bautzen v Staro Pako k stiku z južnosevernonemško zvezno železnico in avstrijsko severnozpadno železnico;

7. od postaje Sedlec-Kutna gora na avstrijski severnozpadni železnici čez Kutno goro in Roth-Janovice v Zruč k stiku z nameravano lokalno železnico Světlá—Kácov;

8. od postaje Kaaden-Brunnersdorf na Buštěhradski železnici k postaji Vilomice na progi državne železnice Kašice—Radonice in od postaje Radonice imenovane državnoželezniške proge v Doupov (Kadenske lokalne železnice);

9. od postaje Česka Lipa na češki severni železnici v Steinschönau;

10. od postaje Petersdorf-Ullersdorf na progi državne železnice Hohenstadt—Zöptau v Winkelsdorf;

11. od postaje Hannsdorf na progi državne železnice Sternberg—Grulich v Moravsko Staro mesto;

12. od postaje Neumarkt na lokalni železnici Chabówka—Zakopane v Suchagoro;

13. od postaje Przeworsk na progi državne železnice Krakov—Levov v Bachórz;

14. od postaje Gmünd na niževavstrijski železnici v „Waldviertel“ čez Weitro v Groß-Gerungs;

15. od postaje Korneuburg na avstrijski severozapadni železnici v Ernstbrunn;

16. od postaje Gänserndorf cesar Ferdinandeve severne železnice čez Pyrawarth v Gaunersdorf;

17. od postaje Mank na lokalni železnici St. Pölten—Kirchberg ob Pilavi—Mank v St. Leonhard am Forst;

18. od postaje Berg Isel na lokalni železnici Innsbruck—Hall na Tirolskem v Fulpmes (železnica po stubaiski dolini).

Člen II.

V členu I oznamene železnice je, izvzemši progi od Rakonic v Louný in od Hartberga v Friedberg, ki jih je zgraditi za glavni železnici drugega reda, napraviti kakor lokalne železnice in to pod 1 do všteti 4, potem pod 6 do všteti 12 in pod 15 in 16 nave dene proge s pravilnim tirom, proge pod 5, 13, 14, 17 in 18 pa z ozkim tirom.

Dopustilno dobo v členu I naštetih železnic je odmeriti največ z 90 leti računaje od dne, katerega se dodeli dopustilo.

Člen III.

Za železnice, oznamene v členu I, št. 1 do 5, more država ob dodelitvi dopustila podeliti na dobo 76 let, računeč od dne podeljenega dopustila, poroštvo letnega čistega donosa, ki ustreza potrebščini za 4 odstotkov ne presegaajoče obrestovanje in razdolžno kvoto posojil, katera bo v dobavo novcev vzprejeti za zgoraj navedene železnice, in to takó, da bo, ako ne bi letni čisti donosi spredaj imenovanih železnic dosegli zneskov, za katere velja poroštvo, državno upravitvo dopolnilo primanjkljaj.

Zgoraj imenovani zajmi se smejo za posamezne železnične proge vzprejeti samo do tistih nominalnih zneskov, ki so potrebni v nabavo naslednjih vsot v gotovini, in to:

Volarý—Brandhäuser	2,200.000 K
Rakonic—Louný	7,500.000 „
Saar—Tišnov	6,160.000 „
Hartberg—Friedberg	4,040.000 „
Trident—Malé	4,390.000 „

Člen IV.

Ako bi dopustilo za zgradbo in obrat v členu I, št. 1 in 3 navedenih železničnih prog prevzelo

podjetje kake stične železnice, ki tudi uživa državno poroštvo, lahko vlada za tako nastali železnični podjetji, s katerima je z vsakim ravnati kakor z enotno celoto, dodeli poroštvo skupnega letnega čistega donosa, ki ustreza vsoti za vsako posamezno združenih železničnih prog po državi zagotovljenih čistih donosov,

Ako bi zgradbo železnice Hartberg—Friedberg prevzelo podjetje lokalne železnice Fürstenfeld—Hartberg, je imeti za vsako imenovanih železnic poseben obratni račun.

Z ozirom naj podjetja ustanovljena v zmisln spredaj stoječih določil, naj se in to zlasti ob izdaji delnic in obligacij, in pa ob drugih pravnih opravilih (združitvenih pogodbah), ki se morajo zgoditi v teh primerih, zmislnu primerno uporabljajo v členih IV in V zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.) omenjene finančne ugodnosti. V lit. d) zadnjega člena ustanovljena oprostitev od pridobnine in dohodnine, in od plačila kuponske kolkovnine gre omenjenim podjetjem v obsegu, v katerem se je priznala za vsako posamezno združenih železničnih prog po dopustilu.

Člen V.

Zagotovilo v členu III oznamenjenega državnega porošstva je zvezano s pogojem, da plačajo udeležene kraljevine in dežele iz deželnih sredstev in udeleženci skupaj ali eden teh delov sam vsaj nastopne zneske k stroškom za zgradbo teh železničnih prog:

Volarý—Brandhäuser	720 000 K
Rakonic—Louný	1,500.000 „
Saar—Tišnov	1,740.000 „
Trident—Malé	1,400.000 „

Gledé železnice Hartberg—Friedberg se ukaže vladi delati na to, da zagotovijo dežela štajerska in udeležene združbe ter zasebni udeleženci primerne prispevke, še predno se dodeli dopustilo.

Dopustilo za progo Volarý—Brandhäuser s krlom v Salnau naj se nadalje dodeli še le tedaj, kadar bo zagotovljena pravočasna izvršitev stične proge, ki se zgradi na bavarskem ozemlju.

Spredaj obravnavani prispevki se lahko plačajo v delnicah delniških družb, ki se ustanove za vsako dotičnih železnic, ali v primerih, omenjenih v členu IV, v delnicah tam oznamenjenih delniških družb; pri tem pa za titre, ki jih je preračuniti po polni imenski vrednosti, ni plačevati interkalarnih obresti v stavbeni dobi.

Vse delnice, ki jih potemtakem prevzamejo udeleženci, je podpisati in praviloma je tudi vplačati zneske, ki jih je dati na te delnice v gotovini, po načinih, ki jih predpiše državna uprava, še predno se dodeli dopustilo.

Člen VI.

Vlada se pooblašča priznati primerno znižbo v spredaj stojećem členu pogojenih prispevkov v prid udeležencev v toliko, kolikor se morejo vsled napredujoče priprave ali ob izvršitvi gradnje dotičnih lokalnih železnic po prevdanku vlade upravičeno pričakovati prihranki proračunjenih stavbnih stroškov.

Člen VII.

Ob izvršilu členov III in IV naj se ukazila člena IV v zakonu z dne 26. decembra 1893. l. (drž. zak. št. 33 iz leta 1894) o napravi železnice po ipski dolini uporabljajo s to izprembo, da se smejo kolkovnine za kupone vpostavljeni v obratni račun kot strošek.

Prav tako je sméti upravne prispevke, katere je plačevati za zajme, ki se vzprejmejo, in pa kaka povračila za davke in pristojbine, ki jih je dajati posojajočemu finančnemu zavodu, vpostavljeni kot strošek v obratni račun.

Člen VIII.

Gledé lokalnih železnic, oznamenjenih v členu I, št. 6 do 18, se daje vladi oblast, da prevzame osnovnih delnic delniških družeb, ki se za te železnice napravijo, ali ako izvrše te železnice delniške družbe stičnih železnic, osnovne delnice teh družeb, v tu spodaj stojećih največinskih zneskih, namreč:

Sudoměř—Stara Paka	1,360.000 K
Kutna gora—Zruč	860.000 „
Kadenske lokalne železnice	120.000 „
Češka Lipa—Steinschönau	410.000 „
Petersdorf—Winkelsdorf	400.000 „
Hannsdorf—Moravsko staro mesto	350.000 „
Novi trg—Suchahora	2,128.000 „
Przeworsk—Bachórz	834.000 „
Gmünd—Groß-Gerungs	530.000 „
Korneuburg—Ernstbrunn	200.000 „
Gänsersdorf—Gaunersdorf	180.000 „
Mank—St. Lenart o. F.	70.000 „
Železnica po stubaiski dolini	350.000 „

Člen IX.

Udeležba državnega zaklada ob nabavi glavnic za lokalne železnice, imenovane v členu VIII, je zvezana s pogojem,

1. da se nabava ostale glavnice za gradnjo teh lokalnih železnic, kolikor se ta glavica ne spravi po udeleženi občinah, okrajih in zasebnih deležnikih s prevzetjem osnovnih delnic po polni nominalni vrednosti, zagotovi eventualno s finančnim sodelovanjem udeleženi kraljevin in dežel brez nadaljnje obremenitve države;

2. da se osnovnim delnicam, katere prevzame država in gledé katerih se glasovalna pravica po pravilih ne sme omejiti na največinsko število glasov ali nasproti posestnikom prednostnih delnic, ki se morda izdadó, dodelé iste pravice kakor ostalim osnovnim delnicam, in

3. da se dividenda, katera pristoji prednostnim delnicam, ki se morda izdadó, predno nastane osnovnim delnicam pravica do dividende, ne odmerja z več nego s 4 odstotki.

Za železnico po stubaiski dolini se lahko prednostnim delnicam dovoli pravica do prednostne dividende do višine 4½ odstotkov, ako dotični podpisanci te delnice prevzamejo za polno imensko vrednost.

Člen X.

Vplačila na osnovne delnice, ki jih prevzame država po členu VIII, naj se opravljajo za progo Novi trg—Suchahora po potrebnosti za gradnjo in opremo železnic, za progo Przeworsk—Bachórz v štirih enakih letnih obrokih, za ostale proge pa še le potem, ko se je dotična železnica zgradila in se je začel po njej obrat, proti nekolkovanim prejemnim potrdilom, in skrbeti je za to, da se plačani zneski porabijo samo za gradnjo in opremo oznamenjenih železnic.

Člen XI.

Gradnja v členu I oznamenjenih železnic se mora dokončati v dveh letih računeč od dne dodeljenega dopustila, in dokončane železnice se do tega časa morajo izročiti javnemu prometu.

Da izpolnijo to dolžnost, naj koncesionarji dadó primerno zagotovilo po mnenju državnega upravitstva takó, kakor ono to določi.

Člen XII.

Gradnja in dostavke gledé železnic, označenih v členu I, št. 1 do vštévši 5 naj se oddajajo po podrobnem projektu in proračunu stroškov, ki se sestavi pod primernim vplivom državnih organov, pod neposredno ingerenco vlade in kolikor moči po pogojih, navadnih ob gradnji državnih železnic.

Dela za gradnjo je treba oddajati ločena od nabave novcev.

Vrednost dostavk gradiva, odstopov zemljišč in drugih oprav, ki naj se zagotovijo s prevzetkom osnovnih delnic, naj se določi po dogovoru med državo in deležniki, in ako bi se dogovor ne mogel skleniti, po prostovoljni sodni cenitvi.

Sestava podrobnega projekta in proračuna stroškov, in pa oddaja gradnje in dostavk lokalnih železnic, označenih v členu I, št. 6 do vštévši 18, naj se opravlja pod primerno ingerenco vlade.

Člen XIII.

Ako vrši obrat po železnicah, označenih v členu I, država na račun koncesionarjev, bodo koncesionarji dolžni, upravitvu državnih železnic povrniti stroške, kar jih bo v resnici imelo vsled tega obratovanja in kateri se eventualno ustanové s poprečninskim zneskom.

Gledé železnic, ki jih je po členu III zagotoviti na podstavi poroštvenega zagotovila države, bodi upravitvu državnih železnic v vsakem slučaju do časa, dokler se državno poroštvo res zahteva ali dokler se po državi dane poroštvene naprednine še ne vrnejo, pridržano, da po svojem preudarku ureja obrat in ustanavlja tarife, oziraje se na vsak čas obstoječe prometne potrebe.

Člen XIV.

Ako bi delniška družba, ki se ustanovi za železnico Rakonice—Louný, pridobila lokalno železnico Postoloprty—Louný, se daje vladi oblast za železnico Rakonice—Louný jamčeni čisti donos povišati za tisti letni znesek, ki je potreben za največ štiriodstotno obrestovanje in za razdolžitev zajma, ki ga vzprejme delniška družba železnice Rakonice—Louný v nabavo pridobitne cene, nadalje v 76 letih. To pooblastilo pa je v zvezi z uvetom, da cena, ki jo je plačati za lokalno železnico Postoloprty—Louný, ne presega dopustilu primerne odkupne cene te lokalne železnice.

Vladi se daje nadalje oblast gledé lokalne železnice Postoloprty—Louný poslužiti se po dopustilu pridržane pravice odkupa in eventualno odkupljeno lokalno železnico prepustiti delniški družbi železnice Rakonice—Louný proti povračilu odkupne cene.

Člen XV.

Da se Kutnogorska lokalna železnica privzame v podjetje lokalne železnice Kutna gora—Zruč, se daje vladi oblast, ako bi se o pridobitvi prve lokalne železnice po podjetju te lokalne železnice ne dosegel dogovor, gledé kutnogorske lokalne železnice poslužiti se po dopustilu pridržane odkupne pravice in odkupljeno lokalno železnico prepustiti podjetju lokalne železnice Kutna gora—Zruč proti povračilu odkupne cene.

Člen XVI.

Za pravna opravila, omenjena v členih XIV in XV, in pa za vloge, vpise, izdatke, pogodbe in druge listine, ki jih provzročijo ta pravna opravila, se dodeljuje kolkovna in pristojbinska prostost.

Člen XVII.

Vladi se daje oblast, z zakonom z dne 26. decembra 1893. l. (drž. zak. št. 8 iz l. 1894.) za valsugansko železnico, z zakonom z dne 26. decembra 1893. l. (drž. zak. št. 33 iz l. 1894.) in z dne 21. julija 1896. l. (drž. zak. št. 141) za železnico po ipuški dolini in z zakonom z dne 21. julija 1896. l. (drž. zak. št. 141) za železnici Zeltweg—Wolfsberg in Spodn Dravograd—Velenje ustanovljene največinske zneske državnega poroštva v založbo nastalih večih potrebščin za stavbno glavnico imenovanih železnic povišati za tiste zneske, ki ustrezajo potrebščinam za štiri odstotke ne presegajoče obrestovanje in za razdolžbo, ki jo je opraviti v razdolžni dobi prednostnih zajmov dotične železnice, zajmovih zneskov, ki jih je vzprejeti v omenjeni namen. Na zadnje omenjeni zajmovi zneski se smejo za posamezne železnice vzprejeti samo do tistih nominalnih zneskov, ki so potrebni za nabavo nastopnih vsot v gotovini, in to:

valsuganska železnica	3.200.000 K
železnica po ipuški dolini	1.500.000 „
Zeltweg—Wolfsberg in }	1.500.000 „
Dolnji Dravograd—Velenje }	

Nadalje se daje vladi oblast v členu III zakona z dne 21. decembra 1898. l. (drž. zak. št. 233) ustanovljeni največinski znesek državnega poroštva za lokalno železnico ličin—Turnau zvišati na zne-

sek potrebščine za 4 odstotke ne presegajoče obrestovanje in razdolžno kvoto zajma, ki ga je vzprejeti v nabavo novcev od tistega nominalnega zneska, ki je potreben za nabavo vsote 2,870.000 K.

Člen XVIII.

Vladi se daje oblast po členu VI zakona z dne 19. junija 1895. l. (drž. zak. št. 83) in po členu VIII zakona z dne 21. decembra 1898. l. (drž. zak. št. 233) ustanovljene največinske zneske državnih prispevkov za naslednje lokalne železnice povišati za nastopne zneske:

Novi dvor—Weseric	72.000 K
Trzebinia—Skawce	309.000 "
Piła—Jaworzno	133.000 "
Kołomea—Zaleszczyki	365.000 "
Tabor—Bechin	84.000 "
Polna—Stecken—Polna	30.000 "
Niksdorf—Rumburg	80.000 "

Določila v členu IX, št. 3 zakona z dne 21. julija 1896. l. (drž. zak. št. 141) in v členu XXII, odstavku 2 zakona z dne 21. decembra 1898. l. (drž. zak. št. 233) se izpreminjajo tako, da se more gledé lokalnih železnic Jenbach—Mairhofen in Sv. Jurij (Grobello)—deželna meja prednostnim delnicam, ki se izdadó, dodeliti pravica do prednostne dividende do 5 odstotkov pred osnovnimi delnicami, ki jih prevzame država, ako prevzamejo dotični podpisanci te prednostne delnice po polni imenski vrednosti.

V členu VIII zakona z dne 21. julija 1896. l. (drž. zak. št. 141) omenjeni državni prispevek za lokalno železnico Karlovi vari—Merkelsgrün v največinskem znesku z 80.000 K se lahko imenovani lokalni železnici na kloni tudi tedaj, ako se od Buštěhradske železnice ne odcepi na postaji Karlovi vari, temveč na postaji, ki se na novo napravi blizu Dallwitz.

V členu VIII poprej omenjenega zakona za lokalno železnico Jenbach—Mairhofen dovoljeni državni prispevek v največinskem znesku 300.000 K se lahko, opustivši dokaze, ustanovljene za to v členu X gorenjega zakona, izplača povsem ali s primernim delnim zneskom tudi tedaj, ako se gradnja imenovane lokalne železnice za sedaj omeji na delni kos od Jenbacha v Zell ob Zilleru.

Člen XIX.

Za železnične proge Nove bukovinske družbe lokalnih železnic, in pa za lokalno železnico Kra-

kov—Kocmyrzów se lahko namesto odloga povračila obratnih stroškov, dovoljenega za te železnice na podstavi člena IX, št. 1 zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895) po načinih, ki jih določi vlada, za dobo največ 76 let dovoli poroštvo letnega čistega donosa v višini potrebščine za 4 odstotke ne presegajoče obrestovanje in razdolžno kvoto prednostne glavnice, koje največinski znesek se za proge Nove bukovinske družbe lokalnih železnic ustanavlja na 9,200.000 K in za lokalno železnico Kraków—Kocmyrzów na 1,600.000 K.

Člen XX.

Za zadolžnice, ki jih izdadó v členu VII zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.) navedeni zavodi, deželne banke, instituti, družbe ali njih samostojni oddelki, se lahko po načinih, ki jih določi vlada, izreče državno poroštvo, ako te zadolžnice ustrezajo uvetom člena VIII lit. a) in lit. c) omenjenega zakona in so založene edino le s takimi terjatvami ali vrednostnimi papirji, kojih obrestovanje in razdolžba je zagotovljena s plačilno obljubo, kakim poroštvom ali kakim jamčenim čistim donosom države.

Ako se je državno poroštvo izreklo, so dotične zadolžnice, katerim se lahko, vštevši kupone, zmislu primerno uporablja določila v členu III zakona z dne 10. julija 1865. l. (drž. zak. št. 55) dovoli pristojbinska prostost, uporabne za plodonosno nalaganje glavnice ustanov, pod javnim nadzorstvom stoječih zavodov, poštne hranilničnega urada, potem pupilarnih fidejkomisnih in depozitnih novcev, končno tudi po borznem kurzu, toda ne nad imensko vrednostjo, za službene in opravilne varščine.

Člen XXI.

Zadolžnice (prednostne obligacije), ki jih izdadó podjetja lokalnih železnic in kojih obrestovanje in razdolžba je zagotovljena s poroštvom ali z jamstvom čistega donosa kake v državnem zboru zastopanih kraljevin in dežel, se lahko z ukazi železniškega ministrstva, ki se razglasé v državnem zakoniku, v porazumu s finančnim ministrstvom in pa za ministrstvom za notranje stvari in pravosodje proglasé, da so porabne v plodonosno nalaganje glavnice ustanov, pod javnim nadzorstvom stoječih zavodov, poštne hranilničnega urada, potem pupilarnih, fidejkomisnih in depozitnih novcev, končno tudi po borznem kurzu, vendar ne nad imensko vrednostjo za službene in opravilne varščine.

Spredaj stoječe določilo velja tudi za zadolžnice, ki se izdadó na podstavi navedenih zadolžnic (prednostnih obligacij) eventualno po členu VII zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895).

Člen XXII.

Deloma izpremenjuje določila v členu XVI zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.) se lahko železnice nižega reda, ki imajo vsled svoje razsežnosti ali zaradi obsega prometa, ki ga opravljajo, po sodbi vlade viši pomen, tudi tedaj proglasé za lokalne železnice v zmislu omenjenega zakona in se ž njimi tako ravna, ako se ne obratujejo s parom.

Člen XXIII.

Da izvrše ta zakon, ki stopi v veljavo z dnem, katerega se razglasi, se naroča Mojemu ministru za železnice in Mojemu ministru za finance, in pa Mojima ministroma za notranje stvari in pravosodje.

Na Dunaju, 1. dne julija 1901.

Franc Jožef s r.

Koerber s. r.

Böhm s. r.

Witte s. r.

Spens s. r.